

הסיקריקים של הבית השלישי

דן בן-דוד

בשבוע שבו חורבו שני בתי המקדש, נראה שהדמוקרטיה הישראלית אינה זקוקה לסיקריקים כדי להחליש את יכולתה למנוע את החרבת הבית שלישי. במקום לנסות לקרב, הדמוקרטיה שלנו מחלקת את הסכינים במו ידיה לקבוצות שכבר היום שואפות לשנות לחלוטין את אופיה של המדינה.

ברב חוכמתה, הצביעה הכנסת לפני מספר ימים לפטור את מערכת החינוך החרדית מהוראת ליבת לימודים שתקנה כלי עבודה וכלי אזרחות הכרחיים לכל תלמידיה. הזרוע הביצועית תרמה את שלה השבוע עם החלטת משרד החינוך ללמד תלמידים ערבים על ה"נפבה", אותם תלמידים אשר רבים ממנהיגיהם כבר היום מפרסמים בגאווה מסמכי "חזון" שאינם מכירים בזכותנו לבית יהודי בארץ אבותינו. כאילו אין מספיק אפליה נגד ערביי ישראל כדי להזין את תחושותיהם הקשות, באה הכנסת בשבוע שעבר ומצביעה ברב גדול בעד חוק המונע מכירת אדמות ק"ל ללא-יהודים.

עד כמה כבר קשה התמונה? זו מדינה שבגילאי העבודה העיקריים (25 עד 54), שלושה מכל ארבעה גברים חרדים ונשים ערביות אינם מועסקים. כמו כן, אחוז הלא-מועסקים מבין בני זוגם, הנשים החרדיות והגברים הערבים, הינו כפול מזה של מקביליהם בקרב היהודים הלא-חרדים.

הכיוון הדמוגרפי ברור למדי. ב-1960, 85% מהילדים בבתי הספר היסודיים למדו בזרם הממלכתי או הממלכתי-דתי. שיעור זה ירד ל-74% ב-1980 ול-54% ב-2006. לפני שבועיים, בישר הלמ"ס כי בעוד 5 שנים בלבד, השיעור ירד ל-50%, כאשר ה-50% הנותרים ילמדו בבתי-ספר חרדים או ערבים. מ-2013, הרב של היום יהפוך למיעוט בבתי הספר – וכעבור מספר שנים, זה יקרה גם באוכלוסייה כולה.

לנתונים אלה מתווסף פרסום של צה"ל משבוע שעבר. ב-2006, אחוז הגברים הישראלים שהתגייס לצה"ל מבין כלל הזכרים תושבי ישראל בני 18 ירד ל-55% בלבד. שיעור המתגייסים לצה"ל בקרב הגברים היהודים יורד בכאחוז אחד בכל שנה. הכתובת על הקיר.

יש מי שתוקפים את הצפת הנתונים הדמוגרפים כמעשה גזעני. אין ספק שחלק מהעוסקים בדמוגרפיה פנים-ישראלית אכן גזעניים. אך הם המיעוט. השאר פשוט חרדים לעתיד החלום הציוני – וכאן נעוצה הבעיה האמיתית.

מה שמסתתר מאחורי הביקורת, מבלי שזה תמיד נאמר מפורשות, הוא שרבים מאותם מבקרים רואים באידיאולוגיה הציונית כשלעצמה כגזענית. זהו שורש הוויכוח והגיע הזמן להניח את הסטנדרט הכפול שלפיו מודדים את ישראל על השולחן הציבורי. בזמן שאותם אנשים אינם מערערים על זכותם של עמים מערביים אחרים לחיות במדינות דמוקרטיות עם דת רשמית ועם סמל הדת על דגל המדינה, הם אינם מוכנים להעניק את אותה הזכות לעם היהודי במולדתו ההיסטורית.

אם אין בכך די, לביקורת המתחסדת אין הצעה חלופית בת קיימא לנרטיב הציוני. אם נורמות העבודה ונורמות השירות למדינה של הילדים ידמו להוריהם, אז המיעוט שיוותר כאן – שילך ויקטן עם הזמן – לא יוכל לתחזק את המשק והחברה או להגן על המדינה. החמאס, החיזבאללה והאיראנים אינם מבדילים בין יהודים ציונים, חרדים או יפי נפש. הם גם לא מתרגשים ממסמכי חזון של ערביי ישראל.

אם הדמוקרטיה הישראלית חפצה חיים, היא חייבת להפוך לדמוקרטיה הלוחמת על זכות קיומה. הגיע העת לאסוף את הסכינים ולחלק משוטים. כולנו באותה סירה.